

UGROŽENI SVJEDOK BROJ 15

Predsjednik vijeća upozorava svjedoka u smislu članka 324. stavak 1. ZKP-a da je dužan iznijeti sudu istinu i sve što mu je o predmetu poznato te ga upozorava da je lažno svjedočenje kazneno djelo, a u smislu članka 236. ZKP-a da nije obvezan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu.

Svjedok izjavljuje da je upozorenje razumio te navodi:

„Kad mi je predočeno zbog čega sam pozvan, mogu reći da sam u vrijeme akcije Hrvatske vojske bio na području zaseoka Veliki Kraj, a to je Divoselo gdje sam bio na smjeni kao vojnik na liniji razdvajanja. Ja inače nisam iz tog kraja, jesam lički zet, ali kraj ne poznajem dobro, a inače sam s područja Srbije. Ja znam da kad je napad počeo bili smo nas devetorica na položaju i svi smo počeli bježati. U jednom trenutku ova osmorica su htjeli ići prema Velebitu u šumu, a ja nisam htio ići s njima već sam mislio da je bolje krenuti prema Bilaju, odnosno Ribniku. Tako smo se razdvojili, a kasnije kad su počeli pristizati leševi, ja sam saznao da sva ta osmorica su poginuli. Ja sam 12 dana izlazio iz tog područja, a sam sam ostao drugog ili trećeg dana nakon početka napada. Negdje četiri ili pet dana ja sam bio u okolici i na području sela za koje mislim da se zove Čitluk. Dok sam bio tamo vidio sam da civili i vojska tovare stoku, krave, svinje i ovce u kamione koji su meni izgledali kao civilni. To su bili kamioni marke „TAM“ i marke „Zastava“ sa produženom platformom kakvi se inače i u Srbiji koriste za prijevoz stoke. Stoku su tovarili i vojnici i civili u te kamione i odvozili ih. Ja ne znam koliko je stoke tako odvezeno, ali morate me razumjeti, od toga je prošlo 15 godina i ja se ne sjećam baš svih detalja.

Kada me uhvatila glad, ja sam neko vrijeme u Čitluku promatrao jednu kuću i kad sam zaključio da duže vrijeme nitko tamo ne dolazi, ušao sam u tu kuću da pronađem nešto za jelo. Ušao sam u jednu prizemnu prostoriju koja izgleda kao ljetna kuhinja, bila je stara peć i od onog što sam tamo vidio prošla me glad. Prozor je bio gadan. Na podu te kuće ležala je jedna žena gola ko od majke rođena. Glava joj je bila odsječena i malo odvojena od tijela, a prsa su joj bila isječena na šnite. Da oprostite, od vagine pa do prsa bila je rasporena. Ja sam o tome već dva puta govorio, jednom kad sam izašao s tog područja, a jednom sam bio u Beogradu ispitivan i možda danas nisam rekao sve detalje, ali razumjet ćete da takve stvari čovjek nastoji zaboraviti.

Što se paljenja kuća tiče, to se moglo vidjeti izdaleka jer se vidjelo da gore, dizao se dim. Ja nisam vidio tko je kuće zapalio, ali moja vojska to sigurno nije bila jer ja nisam mogao k njima.

Htio bih dodati da sam ja drugi iskaz dao haškim istražiteljima u Beogradu, u Helsinškom odboru, ali htio bih dodati još nešto. Bio sam na jednom brdašcu koji je bio na rubu šume na ulasku u Čitluk, isto tamo gdje je bila kuća gdje sam zatekao leš žene. Imao sam mogućnost vidjeti da kod jedne velike kuće u sredini sela je jedan muškarac obješen za drvo. Ja sam bio na udaljenosti 500-600 metara. Četiri ili pet vojnika koji su bili blizu tog muškarca vježbali su gađanje noževima tako što su noževe bacali u tog muškarca koji je visio. Ja zbog udaljenosti sa koje sam gledao, nisam mogao vidjeti je li to mlađi ili stariji muškarac. Vidio sam da se tijelo mrda, ali ja

ne mogu zaključiti je li se mrdalo od toga što je bio pogođen noževima ili se njihalo iz nekog drugog razloga, tako da nisam mogao ocijeniti je li ta osoba živa ili nije. Vidio sam da su poslije tog muškarca ti ljudi skinuli s drveta, svezali ga za kola i vukli kroz selo. Ja se ne mogu sjetiti koje marke je bio auto, možda „Zastava 101“ ili „Golf“, a za boju mislim da je bila plava. Ja se ne mogu izjasniti koliko je to dugo trajalo jer nisam imao orijentaciju vremena, no nije se radilo o minutama, bili su sati“.

Na pitanje zamjenika Glavnog državnog odvjetnika, Antuna Kvakana, svjedok odgovara:

„Ja ne znam što je bilo s ovom muškom osobom o kojoj sam govorio, ne znam je li on identificiran. Za žensku osobu koju sam opisao znam samo da sam nekoliko godina kasnije, kad sam već bio u Beogradu saznao da je ta kuća u kojoj je ona bila, spaljena, a to sam čuo od službenika u Helsinškom odboru. Tada su mi pokazali i slike ubijenih boraca, vidio sam ovih osam mojih suboraca, prepoznao sam ih na tim slikama. Ja ne znam kako se oni zovu, znam samo nadimke nekih od njih.“

Dalje, navodim da sam ja živio u Rijeci, a kad je izbjegla vojska iz Rijeke, ja sam otišao s njima. Kad je bila agresija na Liku, a to se tada tako zvalo, ja sam se dobrovoljno javio jer sam bio lički zet i volio sam te ljude tamo, a volim ih i danas. Na područje Medačkog džepa došao sam 1995. godine“.

Na pitanje punomoćnika oštećenika, odvjetnika Dragana Jovanića, svjedok odgovara:

„Ja nisam mogao vidjeti registracije na kamionima koji su odvozili stoku jer sam bio predaleko da to vidim. Sa ovom grupom od osmorice, ja sam se razišao u pogledu toga kuda ćemo bježati.“

Na pitanje punomoćnika oštećenika, jesmo li bili suglasni da nećemo pucati na Hrvatsku vojsku, Predsjednik vijeća donosi:

r j e š e n j e

Zabranjuje se odgovor na to pitanje jer je pitanje sugestivno.

Dalje, odgovaram da ono što me zgrozilo na slikama pokojnih srpskih vojnika je to što je skoro svakom, lijeva strana lubanje bila razbijena, a i lijeva nadlaktica pa se meni to čini kao da su udarani maljem.

Kad me punomoćnik oštećenika pita je li mi poznato ime Stanko Despić, odgovaram da nije to onaj koji je ubijen u Rijeci kad se predao. Znam za vojnike Popović, oni su bili rođaci i oni su bili ubijeni.

Ja se nisam predao jer sam se bojao.

Dalje, odgovaram da je normalno da sam ja bježao s naoružanjem koje sam imao kod sebe“.

Branitelj I optuženika navodi da nema pitanja.

Na pitanje branitelja II optuženika, odvjetnika Vlatka Nuića, svjedok odgovara:

„Na pitanje jesam li ja kad sam dolazio kao dragovoljac i vojnik pretpostavljao da bi mogao poginuti, Predsjednik vijeća donosi:

rješenje

Zabranjuje se odgovor jer je pitanje nevažno, a nije niti predmet postupka.

Dalje, odgovaram da sam se ja kad sam se izvlačio kretao i po noći. Jednom, dok smo bili svi zajedno u koloni je i pucanoj po nama. Kad me branitelj pita tko je pucao, odgovaram da moji sigurno nisu. Kad me branitelj pita kako mogu biti siguran, odgovaram da mogu jer znam otkuda smo se kretali i prema kuda smo išli.

Ja sam znao da tamo postoje mine, ali nisam znao baš točan raspored, a oko Čitluka je bilo mina i sa hrvatske strane.

Ova kuća koju sam opisivao sa ženskim lešom bila je na samom rubu Čitluka prema Bilaju. Ja sa sobom nisam imao kartu, niti kompas, sve sam to pobacao, ostavio sam čuturu, municiju i bombe te pušku.

Ova žena koju sam vidio u toj kući, nikada ju prije nisam vidio, mogu samo reći da je to žena srednjih godina i da je imala srednje dugu kestenjastu kosu.

Na tom području bio je metež, bilo je i drugih ljudi, a kad me branitelj pita što sam ja zaključio, tko je to napravio toj ženi, ja odgovaram da njen muž sigurno nije.

Kada mi branitelj predočava moj iskaz koji sam dao haškim istražiteljima (strana 4., drugi i treći odlomak odozgo) gdje stoji da sam ja gledao osobu koja visi na drvetu sa udaljenosti od 1 km i da nisam vidio kojeg je spola osoba, odgovaram da ja to haškim istražiteljima nisam govorio, to je podmetnuto jer su oni tražili da samo odgovorim ono što sam govorio ranije. Nikada nisam davao iskaz istražnom sucu rzv. „SAO Krajine“. Dodajem da su me ispitivala vojna lica, ali mi se nitko nije predstavio kao istražitelj.

Znam da sam u izvlačenju prešao preko nekih bara, već sam rekao da kraj ne poznajem, ali kada sam ljudima opisao kuda sam prošao rekli su mi da sam prošao Bilaj i Ribnik, a to su bila sela pod hrvatskom kontrolom“.

I optužni Rahim Ademi navodi da nema pitanja.

Na pitanje II optuženog Mirka Norca, svjedok odgovara:

„Ja ne mogu opisati točno kuda sam se izvlačio, ali znam da sam prošao pored rijeke gdje je bio srušen most koji je popravljen.“

Kada sam gledao odvoženje stoke kamionima, najbliže što sam bio je bilo 200-300 metara“.

Na pitanje predsjednika vijeća, svjedok odgovara:

„Ja sam kod iskazivanja i opisivanja ovog ženskog leša napravio jednu skicu gdje sam ucrtao položaj leša, ali ja se niti tada, a niti danas, ne sjećam točno tog položaja.

Ja bi htio na kraju dodati da je ovo bila muka za mene, o ovome iskazivati, a mogu reći da ni jednima ni drugima ovo nije trebalo“.

U 14,05 predsjednik vijeća objavljuje da je za danas izvanraspravno ispitivanje video vezom dovršeno, a isto će biti nastavljeno sutra 07. veljače u 9,30 sati kada trebaju biti ispitani svjedoci koji nisu ugroženi.

Dovršeno u 14,07 sati.

Predsjednik vijeća

Zapisničar